

Biblioteksplan 2021-2024

Planens sammanhang

A. Bibliotekstyper inom kommunen

I Överkalix kommun finns ett integrerat folk- och skolbibliotek.

B. Ansvarig förvaltning för biblioteksplanen

Kommunstyrelsen är den förvaltning som ansvarar för biblioteksplanen

C. Biblioteksplanen gäller för perioden 2021-2024

D. Koppling till regionala och nationella planer och lagar

1. Bibliotekslagen (SFS 2013:801)

2. Biblioteken i Norrbottens regionala läsfrämjandeplan 2020-2022. Framtagen av folkbiblioteken i Norrbotten.

3. Kulturplan Region Norrbotten 2018-2022

E. Koppling till andra kommunala planer

I Överkalix kommun har dessa mål för biblioteket antagits:

300 aktiva låntagare/1000 invånare

215 aktivitetstillfällen för barn och unga/1000 invånare

Bibliotekslagens prioriterade målgrupper

Bibliotekslagens prioriterade målgrupper är personer med funktionsnedsättning, de nationella minoriteterna samt personer som har annat modersmål än svenska.

F. Personer med funktionsnedsättning

Biblioteket ska erbjuda tillgängliga medier såsom Lättlästa böcker, bok med CD, DAISY, teckenspråksböcker, böcker med stor stil, digitala böcker och blindskrift. Ett eget Legimus-konto erbjuds till alla som har en läsnedsättning. Det finns möjlighet att lyssna på dagstidningar och att låna en DAISY-spelare från biblioteket. Boken-kommer är en service som finns för personer som har svårt att ta sig till biblioteket.

Mål: Att utöka Boken-kommer låntagare från 10 till 20 under år 2021

Mål: Att anordna 1 aktivitet per år för personer med intellektuell funktionsvariation

Mål: Att förbättra entrén

G. De nationella minoriteterna

Biblioteket har litteratur på minoritetsspråken finska, meänkieli, romani, jiddisch, lulesamiska, nordsamiska och sydsamiska. Dessa minoritetsgrupper/urfolk ska uppmärksammas på biblioteket.

Mål: Att anordna 1 aktivitet/år på minoritetsspråk/urfolkens språk eller som synliggör de nationella minoriteterna/urfolken

H. Personer som har annat modersmål än svenska och som inte tillhör de nationella minoriteterna/sveriges urfolk samerna

Biblioteket har ett särskilt ansvar att erbjuda litteratur på andra språk än svenska. Mediebeståndet anpassas efter de språk som talas i kommunen. Vid behov tas depositioner in från andra bibliotek i Norrbottens län eller från Internationella biblioteket.

Mål: Att ha böcker på samtliga modersmål som finns i kommunen som efterfrågas, antingen via depositioner eller inköp

Mål: Att utöka beståndet på svenska som andraspråk

Mål: Att anordna 1 aktivitet/år på ett annat språk än svenska

Medier

I. Strategi för fysiska medier

Det fysiska beståndet ska vara aktuellt för låntagarna. Eftersom vi har ett begränsat utrymme och hantering av inaktuella böcker kräver stor arbetsinsats och förvaringsutrymme sker gallring kontinuerligt.

Sedan år 2013 ingår 14 kommunbibliotek i bibliotekssamarbetet i Norrbottens län. Genom samarbetet har Norrbottens låntagare ett stort utbud av medier att tillgå. Böcker och ljudböcker kan enkelt lånas in från andra bibliotek.

En bok som efterfrågas som saknas i länet kan fjärrlånas från andra svenska bibliotek via Kungliga bibliotekets LIBRIS-katalog. Sverige depåbibliotek och lånecentral har ett särskilt ansvar att samla svensk litteratur. Överkalix bibliotek deltar i LIBRIS-katalogen och skickar ibland böcker till andra bibliotek utanför länet.

Mål: Att fortsätta att delta i LIBRIS.

J. Digitala medier och tjänster

Biblioteket hjälper kontinuerligt besökare med handledning i digitala tjänster. De grundläggande tjänsterna inom biblioteket är digitaliserade och kan skötas av låntagaren själv hemifrån. Det gäller omlån, reservationer och lån av e-medier.

Bibblo.se är den gemensamma portalen för folkbiblioteken i Norrbotten. Polarbibblo.se är den gemensamma portalen för Norrbottens folkbibliotek som riktar sig mot barn.

Det digitala beståndet består av e-böcker, e-ljudböcker, de digitala uppslagsverken, Nationalencyklopedin och Landguiden samt Pressreader som är en databas för veckotidningar och dagstidningar.

Mål: Att biblioteket erbjuder en filmtjänst via lånekortet

Mål: Att anordna 1 tillfälle/år med särskild handledning kring bibliotekets digitala bestånd.

Mål: Att fortsätta ha en gemensam webbplats tillsammans med biblioteken i Norrbotten för både barn och vuxna

Folkbildning, IT, läsfrämjande

K. Informationsteknik och informationskompetens

Då den digitala klyftan i samhället är något som biblioteket arbetar aktivt med är våra datorer och personalens kompetens i frågorna viktig. De datorer vi kan låna ut erbjuder en viss delaktighet.

Mål: Att besökarna ska kunna låna aktuell informationsteknik i form av datorer

L. Litteraturen som konstform, folkbildning, utbildning och forskning

Norrbottnisk litteratur marknadsförs via norrbottensforfattare.se och gemensamma författarturnéer inom samarbetet anordnas. Författarbesök på biblioteket är en del i att främja litteraturens ställning och öka intresset för den.

Folkbildning sker genom utställningar, föredrag och bibliotekets egen programverksamhet i samarbeten med studieförbund, föreningar och andra arrangörer.

Biblioteket bidrar till utbildning och forskning genom att tillhandahålla kurslitteratur via inköp eller fjärrlån. Vårt bestånd lånas även ut till hela Sverige och vi tar fram material till forskare när så efterfrågas.

Mål: Att anordna 2 författarbesök/år, ett för vuxna och ett för barn

Mål: Att anordna nya utställningar i bibliotekets utställningshall 8 gånger/år

M. Läsfrämjande

Ett av bibliotekens huvuduppdrag är att främja läsning och biblioteken ska bidra till att öka kunskapen om läsningens betydelse för att delta i samhället. Detta kan göras på en rad olika

sätt. Genom inköp, skyltning, bemötande, tips, sociala medier, klassbesök, annonser, i mötet med läsarna på biblioteket.

Mål: att dela ut en språkpåse till alla nyfödda med föräldrar, en gång om året

Mål: att alla 6-åringar erbjuds ett eget lånekort

Mål: att aktivt arbeta med ovana läsgrupper genom att anordna 1 tillfälle/år som riktar sig mot lättläst litteratur

Mål: att anordna 1 öppen läsecirkel under åren 2021-2024

Samarbeten

N. Skolbibliotek – se biblioteksplan för skolan

Överkalix bibliotek är ett integrerat folk- och skolbibliotek. Alla elevers rätt till skolbibliotek regleras i lag: "Eleverna i grundskolan, grundsärskolan, specialskolan, sameskolan, gymnasieskolan och gymnasiesärskolan ska ha tillgång till skolbibliotek." (Skollagen, SFS 2010:800, 2 paragraf 36)

O. Samarbeten. Bibliotekssamarbeten – samarbeten med kommunala institutioner – samarbeten föreningar

Biblioteket samarbetar med folkbiblioteken i Norrbotten. Under år 2022 kommer ett nytt bibliotekssystem att tas i drift. Därför är arbetet under år 2021 inriktat på de nya systemen. Kring bibliotekssamarbetet i Norrbotten finns dessa arbetsgrupper: Bibblo.se, polarbibblo.se, medier, transporter, nya system, kommunikation katalog, e-böcker. Regionbiblioteket i Norrbotten spelar en viktig roll i samordningen av samarbetet.

Inom kommunen samarbetar biblioteket med Brännagården och Hälsocentralen där vi har bokdepositioner.

Mål: att fortsätta att delta i bibliotekssamarbetet i Norrbotten

Mål: att fortsätta att samarbeta med kommunala aktörer

Personal och öppettider

P. Personalåtgång

Biblioteket har en anställd bibliotekarie, 100%, som även arbetar med allmän kultur i sin tjänst och en biblioteksassistent, 75%. Årsarbetena är 1,75%. Antal anställda har stor inverkan på biblioteks nyttjande. Ju fler anställda desto mer nyttjande.

Mål: Att öka arbetade timmar på biblioteket, genom exempelvis statliga projektmedel

Q. Öppettider

Öppettiderna är avgörande för hur många som nyttjar biblioteket. Systemet med Meröppet där låntagarna själva kan vistas i biblioteket utan personal har införts på ett flertal bibliotek. Överkalix bibliotek avser att införa det eftersom det ökar tillgången till biblioteket för invånarna.

Mål: att införa Meröppet under år 2021

Mål: att bibehålla antalet timmar öppet som idag råder med 25 timmar/vecka

R. Uppföljning

Planen ska utvärderas 1 gång/år i januari.